

MAK-21100

Seat No. _____

Second Year B. A. (Non CBCS) Examination

February - 2018

Sanskrit : Paper - IV

(Optional-II)

(काव्यप्रकाशः उल्लास १, २, ३, १०)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

- १ नीयेनाभिधी कोर्ष पशु यार सविस्तर सभज्ञवो : २०
- 1 Explain fully any four of the following : 20
- (१) त्रयः समुदिताः न तु व्यस्ताः तस्य काव्यस्योदभवे
निर्माणे समुल्लासे च हेतुः, न तु हेतवः।
- (२) अत्र स्फुटोन कश्चिदलंकारः रसस्य हि प्रधान्यालंकारता।
- (३) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते।
- (४) नाभिधा समयाभावात्।
- (५) इत्यादौ व्यापनादि लेपनादिरुपतया संभावितम्।
- (६) अत्राभिधाया अनियन्त्रणात् द्वावप्यर्कभूषौ वाच्यौ।
- (७) गौः शुक्लः चलोऽस्थि इत्यादौ शब्दानां चतुष्टयी शब्दानां प्रवृत्तिः “इति
महाभाष्यकारः।
- (८) न चैषं रूपकं प्रथमातिशयोक्त्वात्।

- २ काव्यशास्त्रना संप्रदायो पर सविस्तर नोध लभो. २०
- 2 Write note on “काव्यशास्त्रस्य संप्रदायाः” in detail. 20

अथवा/OR

- २ भम्मटनी विद्वता विशे सविस्तर नोध लभो. २०
- 2 Write note on मम्मटस्य विद्वता in detail. 20

- ૩ મમ્મટનું 'કાવ્યલક્ષણ' સવિસ્તર સમજાવો. ૨૦
- 3 Explain 'કાવ્યલક્ષણ' of મમ્મટ in detail. 20

અથવા/OR

- ૩ લક્ષણાનું લક્ષણ સવિસ્તર સમજાવી તેના પ્રકારો સમજાવો. ૨૦
- 3 Explain લક્ષણાલક્ષણ in detail and લક્ષણાભેદાઃ। 20

- ૪ વિવેચનાત્મક નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૨૦
- 4 Write critical notes : (any two) 20

(૧) મમ્મટનું જીવન

(1) Life of મમ્મટ

(૨) કવયઃસૃષ્ટિ બ્રહ્મણઃ નિર્મિતિમ્।

(૩) અભિહિતાન્વયવાદ।

(૪) જાત્યાદિવાદ।

- ૫ (અ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે અલંકારો લક્ષણ અને ઉદાહરણ આપી સમજાવો : ૧૦

- 5 (a) Explain any two of the following અલંકારાઃ giving definition and illustrations. 10

(૧) રુપકમ્।

(૨) શ્લેષઃ।

(૩) તુલ્યયોગિતાઃ।

(૪) વ્યાજોક્તિઃ।

- (अ) नीचेनाभांथी कोरु पशु बे अलंकारो ओणभावो : १०
- (b) Explain any two Alankaras : 10
- (१) यस्य रणान्तःपुरे करे कुर्वतो मण्डलाग्रलताम्।
रस समुख्यपि सहसा पराङ्मुखी भवति रिपुसेना॥
- (२) देवीभावंगमिता परिवारपदं कथं भजत्वेषा।
न खलु परिभोगयोग्यं दैवतरुपाङ्कितं रत्नम्॥
- (३) त्वयि दृष्ट एव तस्या निर्वाति मनोभवज्वलितम्।
आलोके हि हिमांशोर्विकसति कुसुमं कुमुद्वत्याः॥
- (४) गुणानामेव दौरात्म्याद धुरि धुर्यो नियुज्यते।
असंजातकिणस्कन्धः सुखं स्वपिति गौरगलिः॥